

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับเบี้ยเลี้ยงเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
และพนักงานบัญชี ผู้ไปดำเนินคดีล้มละลายต่างจังหวัด

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยหนังสือที่ ๔๙๖๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นตามความประสงค์ของกระทรวงการคลัง ในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับเบี้ยเลี้ยงเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และพนักงานบัญชี ผู้ไปดำเนินคดีล้มละลายต่างจังหวัด ว่าจะมีสิทธิเบิกเบี้ยเลี้ยงเต็มอัตราตามความเห็นของกระทรวงยุติธรรม หรือเบิกได้เพียงกึ่งอัตราตามความเห็นกระทรวงการคลัง ซึ่งเห็นว่าการไปราชการเช่นนี้เป็นการไปช่วยราชการหรือรักษาการแทน ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง พ.ศ. ๒๕๖๔

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาเรื่องนี้พร้อมด้วยผู้แทนกระทรวงการคลังแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

๑. ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๔ เบี้ยเลี้ยงเดินทางนั้นเป็นค่าใช้จ่ายของข้าราชการในการเดินทางไปจากสำนักงานประจำ อันมีลักษณะเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว และค่าเช่าที่พัก (ถ้ามี) และจ่ายให้ในเมื่อต้องการไปราชการ ๑๒ ชั่วโมงขึ้นไปในทุกกรณี ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ ว่า ในการคำนวณเบี้ยเลี้ยงเดินทางถ้าไปราชการ ๑๒ ชั่วโมงขึ้นไปให้นับเป็นครึ่งวัน ถ้าค้างคืนหรือ ๒๔ ชั่วโมงนับเป็นหนึ่งวัน

๒. คำว่าจากสำนักงานประจำนั้น เมื่อได้ตรวจพิเคราะห์ดูกฎข้อบังคับ (ที่ยกเลิก) ว่าด้านอัตราค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงฯ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งใช้คำๆ เดียวกัน (ข้อ ๑) นั้นแล้ว เห็นว่าหมายถึง ที่ทำงานตามความเป็นจริง (Office) และหาได้หมายถึงสำนักงานอันเป็นชื่อส่วนราชการ กระทรวง ทบวง กรม (Abstract) ตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารฯ พุทธศักราช ๒๕๖๖ ไม่

๓. กรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือพนักงานบัญชี ซึ่งโดยปกติประจำทำงานอยู่ในพระนคร ต้องเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ในต่างจังหวัด ตามข้อเท็จจริงเป็นการเดินทางไปจากสำนักงานประจำ โดยไม่มีปัญหาอันใดเลย ฉะนั้นย่อมมีสิทธิเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางได้

๔. มาตรา ๑๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นบทที่ให้สิทธิข้าราชการเบิกเงิน เบี้ยเลี้ยง อีกประเภทหนึ่งในเมื่อข้าราชการได้รับคำสั่งให้ไปช่วยทำงานแทนหรือรักษาการแทนผู้อื่น มีลักษณะเป็นเบี้ยเลี้ยงประจำเพราะต้องไปอยู่

นาน ๆ ในบางกรณีก็เท่ากับไปทำการประจำ มาตรา ๑๑ นี้จำกัดไว้เพียงว่า ถ้าอยู่เกิน ๓ เดือน ต้องตกลงกับกระทรวงการคลังก่อน แต่อย่างมากเบิกได้เพียง ๑ ปี

๕. พระราชบัญญัติล้มละลาย ไม่ได้บัญญัติว่าจำเป็นต้องจัดตั้งสำนักงานซึ่งต้องเรียกชื่อว่า สำนักงานเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือให้ตั้งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ประจำไว้ในจังหวัดต่าง ๆ ทุกจังหวัด เพียงแต่ให้มีเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติล้มละลายเท่านั้น จะตั้งไปปฏิบัติการชั่วคราวก็ได้ ส่วนสถานที่ทำงานจะเรียกว่าสำนักงาน ที่ทำการ หรือจะใช้คำอื่นใดก็ได้ คำว่าสำนักงานเจ้าพนักงานรักษทรัพย์ที่ใช้กันมาจึงเพียงแค่เป็นการแจ้งให้ทราบว่า ที่ทำงานของเจ้าพนักงานฯ อยู่ที่ไหนเท่านั้น เมื่อไม่จำเป็นต้องจัดตั้งสำนักงานหรือแต่งตั้งเจ้าพนักงานรักษทรัพย์ไว้ประจำในทุกจังหวัดดังกล่าวแล้ว และความจริงก็ไม่ได้ตั้งเจ้าพนักงานรักษทรัพย์ไว้ เห็นว่าการที่กระทรวงยุติธรรมสั่งให้ข้าราชการในพระนครไปปฏิบัติหน้าที่เป็นครั้งคราว จะถือเป็นการไปช่วยราชการผู้ใด หรือรักษาการแทนผู้ใดไม่ได้ ความจริงเป็นการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวง

ในกรณีที่หาเรื่องนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดว่า เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือพนักงานบัญชีมีหน้าที่และที่ทำการประจำในพระนคร และการไปปฏิบัติหน้าที่ในต่างจังหวัดเป็นการไปราชการจากที่ทำการในพระนคร ก็ย่อมมีสิทธิเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางได้เต็มอัตรา และหาต้องคืนเงินตามข้อทักท้วงของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไม่

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล

(นายเสริม วินิจัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๔๙๓